

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor ordonanței de urgență a guvernului nr. 72/2016 privind aprobarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat*

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 5 alin. (6) din ordonanța de urgență a guvernului nr. 72/2016 privind aprobarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat*.

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. Se aprobă *Normele metodologice de aplicare a prevederilor ordonanței de urgență a guvernului nr. 72/2016 privind aprobarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat*, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU,
DACIAN JULIEN CIOLOȘ

Norme metodologice de aplicare a prevederilor ordonanței de urgență a guvernului nr. 72/2016 privind aprobarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat*

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art.1. Prezentele norme metodologice reglementează modul de aplicare a ordonanței de urgență a guvernului nr. 72/2016 privind aprobarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat*.

CAPITOLUL II

Dispoziții de fond

Art. 2

(1) Suportul alimentar constă, după caz, într-o masă caldă sau într-un pachet alimentar, după cum urmează:

- a) masă caldă, preparată în regim propriu, pentru unitățile de învățământ în care există cantină cu avize de funcționare și spațiu adecvat de servire a mesei;
- b) masă caldă, în regim catering, pentru unitățile de învățământ în care nu există cantină pentru prepararea în regim propriu, dar în care există un spațiu de servire a mesei sau un alt spațiu amenajabil în acest scop;
- c) pachet alimentar, pentru unitățile de învățământ în care nu există nici cantină și nici spațiu amenajabil în scopul servirii mesei.

(2) La solicitarea directorului unității de învățământ, cu aprobarea consiliului de administrație, ordonatorul principal de credite supune aprobării consiliului local diferențierea tipului de suport alimentar pe niveluri de învățământ, în funcție de specificul unității de învățământ dat de structura ciclurilor de învățământ, de dispunerea geografică, de programul școlar al elevilor sau de alți factori obiectivi etc.

(3) În sensul prezentului act normativ, documentele suport prevăzute la art 1 alin. (3) din OUG 72/2016 pot fi, următoarele:

- a) documente medicale care să ateste intoleranțe alimentare sau afecțiuni cronice, după caz, care să-l determine pe părinte/reprezentant legal să formuleze o altă opțiune alimentară;
- b) declarație pe propria răspundere a părintelui/reprezentantului legal cu privire la apartenența la o religie/cult/comunitate culturală care restricționează consumul anumitor alimente, potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 1.

(4) Produsele menționate la alin (1) lit. b) și c) se distribuie sub formă ambalată, cu respectarea legislației în vigoare privind condițiile igienico-sanitare și etichetate conform prevederilor din Anexa nr. 2 pct. 7.

Art. 3

(1) Procedura de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru de furnizare/servicii se organizează la nivelul unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale și se realizează cu respectarea legislației în domeniul achizițiilor publice.

(2) În aplicarea prevederilor art. 3 alin. (3) din O.U.G. nr 72/2016, unitatea/subdiviziunea administrativ-teritorială va utiliza faza finală de licitație electronică numai dacă se încadrează în situațiile prevăzute de legislația în domeniul achizițiilor publice.

(3) Specificațiile tehnice pentru procedurile de atribuire a contractelor/acordurilor-cadru de furnizare/servicii vor fi prevăzute în anexa nr. 2 la prezentele norme metodologice.

Art. 4

(1) Dreptul de a primi zilnic, pe perioada cursurilor, conform structurii anului școlar, suportul alimentar prevăzut la art. 2 îl au numai elevii prezenți la cursuri. Suportul alimentar nu se acordă pe perioada vacanțelor sau a altor zile declarate prin lege ca zile nelucrătoare.

(2) Inspectoratul Școlar Județean/al municipiului București este responsabil de comunicarea către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice a oricăror modificări apărute la nivelul unităților de învățământ în ceea ce privește numărul beneficiarilor sau schimbarea denumirii, comasarea sau desființarea unor nivele de învățământ.

(3) Unitățile de învățământ răspund, în mod direct, de asigurarea condițiilor de primire, recepție și distribuție a produselor alimentare, prin nominalizarea persoanelor responsabile în acest sens, precum și de confirmarea documentelor ce stau la baza plății acestora.

(4) Programul de servire a mesei și timpul alocat acestei activități sunt stabilite de către conducerea unității de învățământ, în funcție de numărul de elevi, de orarul școlii și de particularitățile specifice fiecărei unități de învățământ.

(5) Principiile care trebuie respectate în pregătirea mesei pentru preșcolari și elevi, conform recomandărilor Institutului Național de Sănătate Publică, precum și posibile variante de meniu se regăsesc în anexa nr. 3.

Art. 5

(1) Sumele aferente acordării drepturilor prevăzute la art. 1 alin (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 72/2016 se suportă din bugetele locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale. Pentru implementarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat*, se alocă sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru bugetele locale.

(2) Sumele alocate conform alin. (1) se reflectă în bugetele locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale, la partea de venituri, cu ajutorul indicatorului 11.02.02 "Sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor și municipiului București".

(3) La partea de cheltuieli a bugetelor locale, din punct de vedere al clasificăției funcționale a indicatorilor bugetelor locale, creditele bugetare destinate finanțării cheltuielilor determinate de implementarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat* se vor reflecta la capitolul 65.02 "Învățământ", subcapitolul 65.02.11 "Servicii auxiliare pentru educație", paragraful 65.02.11.30 "Alte servicii auxiliare", în bugetul propriu al unității/subdiviziunii

administrativ-teritoriale, pe codul de identificare fiscală al acesteia. Din punctul de vedere al clasificății economice a indicatorilor, creditele bugetare destinate finanțării cheltuielilor determinate de implementarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat* se vor reflecta la titlul 57 "Asistență socială", articolul 57.02 "Ajutoare sociale", alineatul 57.02.05 "Suport alimentar", inclusiv în situația prevăzută la art.3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.72/2016.

(4) Sumele prevăzute la alin. (2) pot fi suplimentate din veniturile proprii ale bugetelor locale ale unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale sau din alte surse de finanțare, legal prevăzute, în următoarele situații:

a) stabilirea prin hotărâre a consiliului local a unei valori zilnice mai mari decât cea prevăzută la art. 1 alin. (1) din OUG 72/2016;

b) creșterea, în cursul anului școlar, a numărului de preșcolari/elevi beneficiari din unitățile-pilot.

(5) Sumele acordate unităților/subdiviziunilor administrativ-teritoriale potrivit dispozițiilor alin. (1), rămase neutilizate la sfârșitul exercițiului bugetar, se regularizează cu bugetul de stat.

Art. 6

(1) Pentru respectarea principiilor de hrană sănătoasă, produsele alimentare vor fi livrate zilnic și vor fi depozitate în condiții de siguranță alimentară, stabilite de către autoritatea contractantă în conformitate cu prevederile legislației sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor în vigoare.

(2) Pentru asigurarea condițiilor igienico-sanitare, produsele care fac obiectul suportului alimentar trebuie însoțite de accesorii sigilate, care permit consumul în condiții optime de igienă.

(3) Plata produselor și a serviciilor contractate se efectuează, la solicitarea furnizorilor, pe baza documentelor de recepție calitativă și cantitativă, întocmite de unitățile de învățământ și aprobate de primarii comunelor, orașelor și municipiilor, respectiv ai sectoarelor municipiului București, după caz.

Art. 7

(1) Inspectoratul școlar va desemna un inspector responsabil cu monitorizarea desfășurării programului în unitatea/unitățile de învățământ din județ, de regulă inspectorul responsabil cu atribuții pentru educație incluzivă.

(2) Monitorizarea se realizează, la decizia fiecărui inspectorat școlar, prin diverse tipuri de activități: colectare și interpretare de date, vizite în unitățile de învățământ, inspecții tematice, rapoarte transmise lunar de către unitatea de învățământ către Inspectoratul școlar județean/al municipiului București.

(3) Conducerea unității de învățământ va desemna un coordonator local de program care poate fi din categoria personal didactic sau personal didactic auxiliar. În unitățile de învățământ care funcționează cu structuri, se va desemna câte un responsabil la nivelul fiecărei structuri.

(4) În situația unităților de învățământ care nu au personal didactic sau auxiliar suficient, coordonatorul de program poate fi inspectorul școlar responsabil cu monitorizarea.

(5) Coordonarea programului la nivel de unitate de învățământ constă în diverse tipuri de activități: recepție de produse-servicii, evidența zilnică a livrării mesei calde/pachetului alimentar, completarea formularelor de raportare periodică etc.

(6) La nivelul unității de învățământ se elaborează un raport lunar cu privire la derularea programului, după modelul prevăzut la Anexa nr. 4.

(7) Având în vedere specificul programului-pilot, elaborat pe principiul intervenției integrate la nivelul sistemului educațional, activitățile de monitorizare, coordonare și de implementare din cadrul programului-pilot vor fi considerate *activitate în programe/proiecte*, în conformitate cu prevederile metodologice specifice activității educaționale în învățământul preuniversitar, persoanelor implicate eliberându-li-se în acest sens adeverințe, de către instituțiile în care se implementează programul-pilot.

(8) La nivel județean/la nivelul municipiului București, coordonarea programului-pilot este asigurată de către inspectoratul școlar, care elaborează și transmite rapoarte trimestriale, respectiv raportul final privind implementarea programului-pilot, către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, Direcția Generală Învățământ Preuniversitar – Direcția pentru Incluziune Socială și Parteneriate Instituționale.

(9) La nivel național, coordonarea programului-pilot este asigurată de către Direcția pentru Incluziune Socială și Parteneriate Instituționale din cadrul Direcției Generale Învățământ Preuniversitar, din Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

(10) Pentru elaborarea unor studii de caz, propuneri de eficientizare/ameliorare a programului care să fundamenteze rapoartele elaborate, unitățile de învățământ implicate în programul-pilot sau inspectoratele școlare pot încheia acorduri de parteneriat cu facultățile de profil ale universităților, în cadrul programelor universitare de practică destinate studenților.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 8

Anexele nr. 1, nr. 2, nr. 3 și nr. 4 fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

ANEXA nr. 1

Declarație pe proprie răspundere a părintelui/reprezentantului legal

DECLARAȚIE

Subsemnatul/a,
născut/ă la data de, legitimat cu seria și
numărul....., părinte al minorului, născut la
data de, **declar pe proprie răspundere că:**

- fiul/fiica mea suferă de
- fiul/fiica mea aparține unei/unui religii/cult care restricționează consumul de.....
- Altă situație:.....

Atașez acestei declarații următoarele documente doveditoare:

-
-

Data:

Semnătura:

ANEXA nr. 2

SPECIFICAȚII TEHNICE pentru procedurile de atribuire a contractelor de furnizare a produselor alimentare pentru preșcolari și elevi

Specificații tehnice:

1. Caracteristici generale

Se vor furniza:

a) masă caldă preparată conform principiilor ce trebuie respectate în pregătirea mâncării pentru copii prevăzute în Anexa nr. 3.

b) pachet alimentar: produse de panificație (pâine feliată sau batoane/chifle) 80g – maxim 50% din greutatea totală a pachetului, produse din carne și/sau brânzeturi/derivate din lapte 40g – minim 25% din greutatea totală a pachetului și legume (roșii, castraveți, salată etc) 40g - maxim 25 % din greutatea totală a pachetului.

Se vor asigura transportul și distribuția **zilnic** la destinatar - unitatea de învățământ, conform art. 6 alin (1) și conform prevederilor ordonanței de urgență a guvernului nr. 72/2016 privind aprobarea *Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat*. Produsele alimentare distribuite vor respecta prevederile, criteriile și limitele prevăzute în lista din anexa nr. 1 la Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.563/2008 pentru aprobarea *Listei alimentelor nerecomandate preșcolarilor și școlarilor și a principiilor care stau la baza unei alimentații sănătoase pentru copii și adolescenți*.

2. Evidența cantităților solicitate, distribuite și consumate

Fiecare unitate de învățământ beneficiară a programului-pilot va ține evidența cantității de produse consumate, menționând categoriile de beneficiari, tipul de produs, cantitatea/porție, numărul de porții și numărul de zile de școală, precum și evidența numărului de copii.

Furnizorul/prestatorul va păstra și va prezenta organismelor de control competente documentele comerciale și tehnice privind produsele alimentare distribuite în unitățile școlare, precum și documentele care să ateste calitatea și siguranța acestora, după caz; unitățile de învățământ au obligația de a păstra avizele de expediție aferente fiecărei distribuții.

Lunar, autoritatea contractantă va realiza centralizarea cantității de produse consumate per categorie de produs, în funcție de situația numărului de copii școlarizați în luna precedentă, pe care o va corela cu situația existentă la furnizor. Toate părțile implicate în procesul de distribuție a produselor alimentare menționate la pct. 1 către unitățile de învățământ vor păstra documentele justificative pe o perioadă de cel puțin 3 ani, începând de la sfârșitul anului întocmirii acestora.

3. Calitatea produselor

Produsele alimentare trebuie să se încadreze în parametrii stabiliți de *Regulamentul (CE) nr. 2.073/2005 al Comisiei din 15 noiembrie 2005 privind criteriile microbiologice pentru produsele alimentare, cu modificările și completările ulterioare*.

Produsele lactate (unt, brânzeturi etc) trebuie să se încadreze în prevederile *Regulamentului nr. 1308/2013 de instituire a unei organizări comune a piețelor produselor agricole; SR 1286/A1/ 1997 - Brânzeturi cu pastă opărită (cașcaval)*.

Pentru grupele speciale de consumatori - copii cu diabet, intoleranță la lactoză etc. - se va asigura regimul alimentar prescris de medicul specialist. Tipul de hrană de regim și cantitatea necesară se prevăd în anexa la contractul de furnizare, fiind specificate pentru fiecare școală și elev.

4. Siguranță și perisabilitate microbiologică

Data-limită de consum al produselor transportate de la furnizor către unitățile școlare va fi de:

- a) în ziua producerii pentru masa caldă;
- b) 24 de ore pentru sandviciuri

Pentru depozitare în școli se vor folosi spații special amenajate pentru păstrarea produselor alimentare în condiții de igienă legal prevăzute, asigurate de către beneficiar - unitatea de învățământ

Produsele alimentare vor fi păstrate până la servire în condițiile indicate de producător, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

5. Condiții pentru transport și distribuție

Produsele alimentare vor fi transportate de la furnizor către unitățile școlare numai cu mijloace auto speciale, autorizate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

6. Metode de testare și control

Analiza produselor alimentare distribuite conform prevederilor ordonanței de urgență a guvernului nr. 72/2016, se efectuează doar în laboratoare acreditate.

7. Ambalare, etichetare, marcare

În conformitate cu prevederile *Regulamentului (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare*, produsele alimentare preambalate prezintă înscrise prin etichetare următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea produsului; de exemplu: sandvici cu șuncă și roșii, sandvici cu unt cașcaval și salată etc.;
- b) lista ingredientelor;
- c) substanțe care provoacă alergii sau intoleranțe;
- d) cantitatea din anumite ingrediente sau categorii de ingrediente: șuncă x%; cașcaval y% etc;
- e) cantitatea netă;
- f) data de consum, sub forma: "Expiră la data de ...", cu înscrierea necodificată a zilei, lunii și anului;
- g) condiții de depozitare;
- h) denumirea și adresa responsabilului cu informarea consumatorilor;
- i) o declarație nutrițională:

Etichetarea nutrițională trebuie să conțină următoarele elemente: valoare energetică, grăsimi, acizi grași saturați, glucide, zaharuri, proteine, sare, în această ordine:

Declarație nutrițională	100g
Valoare energetică KJ/kcal	
Grăsimi g din care	
Acizi grași saturați g	

Glucide g din care	
Zaharuri g	
Proteine g	
Sare g	

Mențiunile nutriționale se prezintă, în funcție de spațiul disponibil, sub formă de tabel cu numele aliniat, iar în cazul în care spațiul nu permite declarația este prezentată în format liniar.

j) mențiune privind lotul; în cazul în care data-limită de consum se înscrie sub forma zi, lună, an, nu este necesară înscrierea lotului;

k) având în vedere destinația acestor produse, este necesară inscripționarea unor elemente de avertizare, astfel: "PRODUS DISTRIBUIT GRATUIT".

În cazul produselor distribuite de unitățile de alimentație publică și care nu se supun prevederilor definiției „produs alimentar preambalat” se va indica la livrare, printr-un document scris care însoțește produsele: denumirea produsului, substanțe care provoacă alergii sau intoleranțe, o mențiune privind lotul – data producerii și sintagma "PRODUS DISTRIBUIT GRATUIT".

l) Pentru masa caldă, preparată în regim propriu, lista-meniu afișată la loc vizibil va conține denumirea produsului, ingredientele componente și substanțele care provoacă alergii sau intoleranțe.

ANEXA nr. 3

Principii care trebuie respectate în pregătirea mâncării pentru copii

1. Nu se adaugă aditivi alimentari, conservanți sau orice alt tip de potențiatori de arome și gust.
2. Uleiul necesar preparării se utilizează o singură dată, fiind un ulei de calitate superioară.
3. Ceapa pregătită în prima fază a etapei de gătit nu se prăjește ci se înăbușește cu apă.
4. Sarea utilizată nu trebuie să conțină antiaglomeranți sau orice alt aditiv.
5. Evitarea asocierii alimentelor din aceeași grupă la felurile de mâncare servite (de exemplu, la micul dejun nu se va servi ceai cu pâine cu gem, ci cu preparate din carne sau cu derivate lactate; în schimb se poate folosi lapte cu pâine cu gem sau cu biscuiți; la masa de prânz nu se vor servi felul 1 și felul 2 preponderente cu glucide - cereale, ca de exemplu, supa cu găluște și friptura cu garnitură din paste făinoase, ci din legume);
6. Evitarea mâncărilor care solicită un efort digestiv puternic sau care au efect excitant ori a căror combinație produce efecte digestive nefavorabile (cum ar fi iahnie de fasole cu iaurt sau cu compot);
7. Nu se vor permite mâncărurile gen tocături prăjite. Ouăle se recomandă a fi servite ca omletă la cuptor și nu ca ochiuri românești sau prăjite;
8. Se recomandă îmbogățirea rației în vitamine și săruri minerale prin folosire de salate din crudități și adăugare de legume-frunze în supe și ciorbe;
9. Interdicția folosirii cremelor cu ouă și frișcă, a maionezelor, indiferent de anotimp, cât și a ouălor fierte (nesectionate după fierbere).
10. Mâncarea livrată trebuie gătită în dimineața zilei în care se servește, păstrându-se în condiții igienico-sanitare și la temperaturi corespunzătoare, conform legislației în vigoare.
11. Unitățile de învățământ în care se desfășoară programul au obligativitatea de a păstra 48 ore probe din alimentele servite copiilor, conform legislației în vigoare.

Notă: Variante orientative de meniu care includ sugestiile Institutului Național de Sănătate Publică

1. Ciorbă de legume
2. Supă de pui cu legume
3. Ciorbă de vacuță cu legume
4. Legume cu piept de pui la grătar
5. Mâncare de mazăre cu piept de pui
6. Pilaf cu legume și ficăței de pui
7. Piure de morcov cu grătar de pui
8. Piure de cartofi cu piept de curcan
9. Mâncare de varză dulce cu friptură la cuptor
10. Ghiveci de legume cu pui
11. Orez cu legume și pui la tava
12. Sufleu de broccoli cu brânză
13. Cartofi gratinați cu piept de pui la grătar

14. Tocană de legume cu orez brun
15. Piure de cartofi cu sfeclă și chifteluțe de legume
16. Omletă cu legume (ardei, ciuperci, ceapă verde, etc.) și brânză telemea
17. Sufleu de conopidă, broccoli și brânză la cuptor
18. Dovlecel umplut cu brânză la cuptor
19. Ciuperci la cuptor umplute cu brânză (pentru copiii cu vârsta mai mare de 7 ani)
20. Macaroane cu brânză
21. Cartofi frantuzești (la cuptor cu brânză și ou)
22. Quinoa cu legume
23. Sandvici cu unt, șuncă, cașcaval și legume (roșii, castravete, salată,etc)
24. Sandvici cu piept de pui la grătar sau pulpă de pui dezosată la grătar cu legume crude (gogoșar, varză, morcov,etc).
25. Salată de fructe (măr, pară, caisă, piersică, banană, portocală)

ANEXA nr. 4
Model raport lunar

RAPORT LUNAR PRIVIND DERULAREA PROGRAMULUI-PILOT

Nume unitate de învățământ	
Nivel de învățământ	
Perioada monitorizată	
Coordonator program	
Nr. total elevi	
Nr. elevi prezenți	
Nr. elevi cu meniu special	
Alte informații/observații	

Apreciați, pe o scală de la 1 la 5, calitatea serviciilor din cadrul Programul Pilot de acordare a unui suport alimentar pentru preșcolarii și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat

- 1 – Total nesatisfăcător**
- 2 – Nesatisfăcător**
- 3 – Satisfăcător**
- 4 – Foarte bine**
- 4 - Excelent**

	1	2	3	4	5	Observații
Capacitatea spațiului de servire						
Condițiile de păstrare a produselor						
Resurse umane (personal)						
Termenele de livrare						
Asigurarea condițiilor de siguranță și confort în servirea mesei						
Respectarea principiilor unei alimentații sănătoase în prepararea suportului alimentar						
Calitatea zilnică a suportului alimentar						
Programul de servire a mesei						
Respectarea termenelor de livrare						
Gradul de satisfacție al beneficiarilor direcți						

PROBLEME ÎNTÂMPINATE PE PARCURSUL DERULĂRII PROGRAMULUI

PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE/RECOMANDĂRI

COORDONATOR PROGRAM,

VIZAT,

DIRECTOR,